

Der var en lang debat om forslaget den 23. januar, og det er ikke ret lang tid siden. Jeg skal henvisse til de bemærkninger, som Fremskridtspartiet kom med på daværende tidspunkt, i Folketingets forhandlinger, side 3308, og ervedover vil jeg komme med et par opfølgende ting.

Vi har det ønske, at i spørgsmålet om især de 15-16-åriges deltagelse i afgørelser om deres egen behandling skal punktet om forældrenes kompetence være langt klarere formuleret. Hvis en pige eller en dreng på 15 år, som er Jehovas Vidne, træffer en beslutning om at modtage blod, kan vi godt være bekymrede for, i hvilket omfang forældrene har mulighed for at omstøde en sådan beslutning.

Vi skal huske på, at der i sådanne situationer er tale om et meget stærkt familiemæssigt og socialt pres. Vi ved, at hospitalsgangene ofte bliver fyldt op med alverdens repræsentanter for Jehovas Vidner, som lægger et kolossalt pres på netop de unge. I disse situationer må det være sådan, at den unge, der har truffet en så væsentlig beslutning, er beskyttet, og at forældrene ikke skal kunne gå ind og omstøde en sådan beslutning.

Det samme gør sig gældende i spørgsmålet om omstødelse af et livstestamente. Jeg er fuldstændig enig med hr. Frank Aaen i, at spørgsmålet om organdonation bør tages op i den forbindelse. Der er i øjeblikket en debat om mangel på organer i Danmark. Dengang Folketinget vedtog lovgivningen om transplantation, var det jo sådan, at mange af Folketingets partier havde fritstillet deres medlemmer, og lige præcis ændringsforslaget om, at pårørende skal kunne omstøde organtestamenter, blev lige pludselig vedtaget.

Hvis ministeren tog spørgsmålet op med det udgangspunkt og den viden, som vi i dag har om spørgsmålet om transplantationer, ville der være et flertal i Folketinget, som ville være parat til at fjerne den mulighed. Jeg har, siden jeg var 18 år, haft en seddel klistret bag på mit kørekort, hvor der står, at hvis situationen opstår, er man mere end velkommen til at bruge de af mine organer, der måtte kunne anvendes, og den beslutning, som jeg nu har haft stående der i så mange år, skal hverken min kone eller mine forældre kunne gå ind og omstøde, men det kan de ifølge gældende lov.

Jeg mener også, at det i forhold til det foreliggende lovforslag, både hvad angår livstestamenter, spørgsmålet om blodtransfusioner og

sultestrejker, vil være en fordel for hele sundhedsvæsenet, hvis der gælder ens regler for, hvem der kan omstøde de beslutninger, som folk træffer.

Det er klart, at der kan være sager, hvor folk er så syge, smertepåvirkede, medicinerede eller psykisk ude af balance, at det er helt naturligt, at det er de pårørende, der medvirker til at træffe en afgørelse. Men med hensyn til dem, der er ved deres fulde fem, og som måske oven i købet i mange år har haft et livstestamente eller har meddelt, at deres organer må bruges, bør det være sådan, at de pårørende ikke skal kunne omstøde det.

Når vi når frem til tredjebehandlingen, vil det som sagt være sådan, at Fremskridtspartiets medlemmer er fritstillet, men jeg forventer alligevel, at alle fire vil støtte forslaget, fordi der i dette forslag er så mange ting, som er forbedringer af patienters retsstilling, at vi synes, det er en god idé at få lovforslaget vedtaget.

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti forstår, at lovens intentioner er at sikre, at patienters værdighed, integritet og selvbestemmelsesret respekteres, og vi støtter langt de fleste punkter i forslaget, mens vi er betænkelige med hensyn til et par af punkterne.

For det første vedrørende forslaget § 8 om, at patienter, der er fyldt 15 år, selv kan give informeret samtykke til behandling. Forældremyndighedens indehaver skal blot have information og inddrages i den mindreåriges stillingtagen. Det betyder f.eks., at et barn på 15 år, der indleder en sultestrejke, ikke må stoppes i sit forehavende, selv om det fører til døden. Når sundhedspersonalet i en konkret situation har informeret den 15-årige om sultestrekens helbredsmæssige konsekvenser og den 15-årige så fastholder, at han eller hun vil sultestrejke, kan sundhedspersonalet intet stille op, og forældrene kan heller intet stille op. Barnet må sulte sig ihjel.

Det samme gør sig gældende ved behandling, der indebærer et behov for en blodtransfusion. Hvis den 15-årige selv sætter sig for, at han/hun ikke vil have en blodtransfusion, kan sundhedspersonalet eller forældrene intet stille op.

I andre forhold i vort samfund skal børn være 18 år eller 21 år for at kunne handle. For at køre knallert skal man være 16 år. I økonomiske sager skal en person være 18 år, for at under-